

DEEL EEN

Annie

*Wanneer je in de afgrond kijkt, kijkt de afgrond
ook in jou.*

FRIEDRICH NIETZSCHE

1

umber whunnnn

yerrrrnnn umber whunnnn

fayunnnnn

Die geluiden: zelfs in de nevel.

2

Maar soms verdwenen de geluiden even – net als de pijn – en dan was er alleen nog de nevel. Hij herinnerde zich duisternis: volslagen duisternis was aan de nevel voorafgegaan. Kwam het doordat hij voordeeringen maakte? Er zij licht (al is het maar een soort nevel), en het licht was goed, enzovoort, enzovoort? Waren die geluiden er in de duisternis ook geweest? Vragen die hij geen van alle kon beantwoorden. Had het dan zin ze te stellen? Ook daarop wist hij geen antwoord.

De pijn zat ergens onder de geluiden. De pijn zat ten oosten van de zon en ten zuiden van zijn oren. Dat was al wat hij *wist*. Een bepaalde tijd die heel lang leek (en het ook *was*, aangezien de pijn en de stormachtige nevel de enige twee dingen waren die bestonden) waren die geluiden de enige werkelijkheid buiten hem. Hij had geen idee wie hij was of waar hij was en het kon hem ook niet schelen. Hij wilde dat hij dood was, maar als gevolg van de met pijn door-drenkte nevel die als een zomerse onweerswolk zijn brein vulde, wist hij niet dat hij het wilde.

Na verloop van tijd merkte hij dat er perioden zonder pijn voorkwamen en dat ze cyclisch van aard waren. En voor het eerst sinds hij uit de totale duisternis was gekomen die de voorbode was geweest van de nevel, kwam er een gedachte op, los van wat zijn situatie op dat ogenblik mocht zijn. Het was de gedachte aan een afgebroken paal die aan de Revere Beach uit het zand had gestoken. Zijn vader en moeder waren dikwijls met hem naar de Revere Beach gegaan toen hij klein was en hij had altijd gewild dat ze hun deken uitspreidden waar hij die paal, waarin hij de enige boven het zand uitstekende slagtang van een bedolven monster zag, in het oog kon

houden. Hij keek graag toe terwijl het water opkwam en op het laatst de paal overspoelde. Uren later, als de boterhammen en aardappelsla opgegeten waren en hij de laatste druppels frisdrank uit zijn vaders grote thermosfles had weten te krijgen, vlak voor zijn moeder zei dat het tijd werd in te pakken en op huis aan te gaan, begon de top van de rottende paal weer zichtbaar te worden – eerst eventjes tussen aanrollende golven, daarna een steeds groter stuk. Tegen de tijd dat hun afval in het grote vat met op de zijkant in sjabloonletters HOUD UW STRAND SCHOON was gestopt, Paulies strandspeeltjes waren opgeraapt

(dat is mijn naam Paulie ik ben Paulie en vanavond doet mama baby-olie op mijn zonnebrand dacht hij binnen de donderkop waarin hij nu leefde)

en de deken weer opgevouwen werd, was de paal bijna helemaal weer tevoorschijn gekomen en werden de donkere zijkanten, glibberig van het slijm, omgeven door flarden schuim van het water. Het was het tij, had zijn vader hem willen uitleggen, maar hij had steeds geweten dat het de paal was. Het tij kwam en ging, maar de paal bleef. Al kon je hem soms niet zien. Zonder de paal was er helemaal geen tij.

Die herinnering bleef maar rondcirkelen, tot gek wordens toe, net als een lome vlieg. Hij tastte naar de betekenis ervan, maar lange tijd stoorden de geluiden hem daarbij.

fayunnnnn

roooodd allllemmm

umberrrr whunnnn

Soms staakten de geluiden. Soms staakte *hij*.

Zijn eerste echt wezenlijke herinnering aan dit *nu*, het *nu* buiten de woelige nevel, was dat hij staakte, plotseling merkte dat hij zelfs niet eenmaal meer kon inademen en dat was goed geweest, dat was prima, dat was echt heel heerlijk. Tegen een zeker niveau van pijn was hij bestand, maar nu was het mooi geweest en hij was blij het spel te kunnen staken.

Toen werd er een mond op de zijne geperst, onmiskenbaar de mond van een vrouw ondanks harde speekselloze lippen. De lucht uit de mond van die vrouw blies zijn eigen mond door en zijn keel in, pompte zijn longen vol, en zodra de lippen weggetrokken wer-

den rook hij zijn bewaakster voor het eerst, rook haar in de snel naar buiten stromende adem die ze in hem had geperst, als een man die een bepaald lichaamsdeel in een tegenstribbelende vrouw perst. Hij rook een walglijk mengsel van vanillekoekjes, chocolade-ijs, kippenjus en pindakaassnoepjes. Hij hoorde een stem gillen: ‘Adem, verdomme! *Adem*, Paul!’

De lippen klemden zich weer vast. De adem blies zijn keel weer door. Blies erdoor als de klamme aangezogen wind achter een snelle metrotrein die krantenpapier en snoepwikkels meesleurt. De lippen werden weggetrokken en hij dacht *Laat in godsnaam niets door je neus ontsnappen*, maar hij kon het niet voorkomen en o die *stank*, die *stank*, die *ROTSTANK*.

‘Adem jij, goddommel!’ gilte de onbekende stem en hij dacht *Doe ik ook, maar lever me dat alsjeblieft niet meer, besmet me niet verder*, en hij *probeerde* het, maar voor hij goed op gang was, persten haar lippen zich al weer op de zijne, lippen dor en dood als uitgedroogd leer, en ze blies hem vol lucht alsof ze hem verkrachtte.

Zodra ze haar lippen weer wegtrok, *liet* hij haar adem niet naar buiten stromen, hij *stiet* haar adem uit en zoog zelfstandig een gigantische teug lucht in. Blies die weer uit. Wachtte tot zijn borstkas die hij niet kon zien, vanzelf weer omhoog zou komen zoals dat zijn hele leven was gebeurd zonder dat hij hoefde te helpen. Toen dat niet gebeurde, zoog hij nog eens een geweldige teug lucht in en plotseling ademde hij weer zelfstandig en zo vlug als hij kon om haar *stank* en smaak uit zich weg te krijgen. Nog nooit had gewone lucht zo heerlijk gesmaakt.

Hij begon weer weg te zinken in de nevel, maar voor de donker wordende wereld geheel was verdwenen, hoorde hij de vrouwenstem mompelen: ‘Nou! Dat was op het nippertje!’

Jammer genoeg wel, dacht hij en viel in slaap.

Hij droomde zo levendig van de strandpaal, dat hij meende zijn arm maar te hoeven uitsteken om langs de groen-zwarte ronding vol scheuren te kunnen strijken.

Toen hij terugkwam in zijn toestand van semibewustzijn bleek hij in staat het verband te leggen tussen de strandpaal en zijn situatie van het ogenblik – het werd hem als het ware aangereikt. De pijn was geen getijdebeweging. Dat was de les van de droom, in feite een

herinnering. De pijn *scheen* slechts te komen en te gaan. Het ging met de pijn als met de strandpaal: soms bedekt en soms zichtbaar, maar steeds aanwezig. Wanneer de pijn hem niet teisterde dwars door de zware harde grauwheid van zijn wolk heen, dan was hij min of meer dankbaar, maar bedriegen liet hij zich niet meer – de pijn bestond nog en zou terugkomen. En het ging niet om *één* strandpaal, het waren er *twee*. De palen waren de pijn en iets in hem had dat allang geweten voor het tot zijn bewuste brein doordrong dat de verbrijzelde palen zijn eigen verbrijzelde benen waren. Maar het duurde nog lang voor hij eindelijk in staat was het droge speekselschuim dat zijn lippen openplakte los te scheuren en schor te vragen ‘Waar ben ik’ aan de vrouw die met een boek in haar handen naast zijn bed zat. De naam van de man die het boek geschreven had, was Paul Sheldon. Hij herkende het zonder verbazing als zijn eigen boek.

‘Sidewinder in Colorado,’ zei ze, toen hij ten slotte de vraag had kunnen stellen. ‘Ik heet Annie Wilkes. En ik ben...’ ‘Weet ik,’ zei hij. ‘U bent mijn grootste fan.’

‘Ja,’ zei ze met een lachje. ‘Dat is krek wat ik ben.’

3

Duisternis. Daarna de pijn en de nevel. Daarna het besef dat de pijn weliswaar constant was, maar nu en dan bedolven werd via een moeizaam compromis dat hem een zekere verlichting bood. De eerste echte herinnering: dat hij staakte en met geweld tot het leven teruggebracht werd door de stinkende adem van de vrouw.

Volgende echte herinnering: haar vingers die met regelmatige tus-senpozen iets in zijn mond stopten, een soort capsules, maar omdat er geen water was, bleven ze in zijn mond plakken en bij het smelten was er een ongelooflijk bittere smaak die wat aan de smaak van aspirine deed denken. Het liefst had hij de bittere smaak uitgespuwd, maar hij begreep dat hij dat beter niet kon doen. De bittere smaak was het namelijk die het tij deed opkomen over de strandpaal

(PALEN het is PALEN het zijn er TWEE goed het zijn er twee prachtig stil nou maar stil nou ssst)

en hem een tijdje onzichtbaar leek te maken.

Dit alles deed zich met ruime tussenpozen voor, maar later, toen de pijn zelf niet zozeer afnam als wel erodeerde (zoals die paal aan de Revere Beach geërodeerd moest zijn, dacht hij, want niets duurt eeuwig – al zou het kind dat hij geweest was een dergelijke ketterij weggehoond hebben), begonnen dingen van buitenaf sneller naar hem toe te komen tot de objectieve wereld met zijn volle last van geheugen, ervaring en vooroordeel zich heel aardig had hersteld. Hij was Paul Sheldon die romans schreef in twee soorten, goede en goed verkopende. Hij was getrouwd en gescheiden tot tweemaal toe. Hij rookte te veel (had het gedaan voor dit alles, wat ‘dit alles’ ook mocht zijn). Er was hem iets heel ernstigs overkomen, maar hij leefde nog. De donkergrijze wolk begon weg te trekken, steeds sneller. Het zou overigens nog enige tijd duren voor zijn grootste fan hem de oude ratelende Royal kwam brengen, de schrijfmachine met de brede grijnzende bek en het amechtige stemgeluid, maar lang tevoren was het Paul al duidelijk dat hij behoorlijk in de nesten zat.

4

Die vooruitziende kant van zijn geest zag haar al vóór hij wist haar te zien en moest haar stellig al hebben doorzien vóór hij begreep dat hij haar doorzag – anders zou hij haar toch niet met zulke harde onheilspellende beelden hebben geassocieerd? Zodra ze in de kamer verscheen, dacht hij aan de gesneden beelden, aanbeden door bijgelovige Afrikaanse stammen in de romans van H. Rider Haggard, en aan stenen en ondergang. Het beeld van Annie Wilkes als een Afrikaanse afgod uit *Zij of De mijnen van koning Salomo* was zowel lachwekkend als merkwaardig juist. Het was een grote vrouw die, afgezien van de zware maar niet uitnodigende ronding van haar boezem onder het grijze gebreide vest dat ze altijd droeg, in het geheel geen vrouwelijke lijnen leek te hebben – er was geen bepaalde ronding van heup, bil of zelfs de kuit onder een van de eindeloze reeks rokken die ze binnenshuis droeg (ze trok zich in haar ongeziene slaapkamer terug om een spijkerbroek aan te trekken wanneer ze buitenshuis iets te doen had). Haar lijf was groot, maar niet gul. Ze wekte meer begrippen als klonters of versperringen op dan uitnodigende openingen, beschikbare ruimten of onverkend gebied.

Bovenal gaf ze hem een verwarrende sensatie van *massiviteit*, alsof ze geen bloedvaten en inwendige organen zou hebben; alsof ze van links naar rechts, van top tot teen, alleen uit massieve Annie Wilkes bestond. Steeds meer raakte hij ervan overtuigd dat haar ogen die leken te bewegen, in feite opgeschilderd waren en zich al evenmin bewogen als de ogen van portretten die je lijken te volgen, waar je ook gaat in de kamer waar ze hangen. Als hij wijs- en middelvinger van zijn hand in v-vorm zou houden, dacht hij, en zou proberen de vingers in haar neusgaten te steken, zouden ze een halve centimeter naar binnen op een massieve (enigszins meegevende) belemmering stuiten. Zelfs haar grijze vest en slonzige huisrokken, haar verschoten spijkerbroek voor het werk buitenshuis leken onderdeel te zijn van dat massieve vezelige lichaam zonder kanalen. Dat hij haar zag als een afgodsbeeld uit een kleurrijke roman was dan in feite ook zo vreemd niet. Net als een afgodsbeeld gaf ze maar één ding: een gevoel van onbehagen, dat uitgroeide tot angst. Net als een afgodsbeeld nam ze al het andere.

Nee, wacht even, dat was niet helemaal eerlijk. Ze gaf *wel* iets anders. Ze gaf hem de pillen die het tij lieten opkomen over de palen.

De pillen waren het tij en Annie Wilkes vertegenwoordigde de maan die ze in zijn mond trok als strandgoed op een golf. Ze bracht hem er twee om de zes uur en in het begin maakte ze haar aanwezigheid alleen kenbaar door een paar vingers in zijn mond te steken (en hij leerde gauw genoeg gretig aan die prikkende vingers te zuigen ondanks de bittere smaak), naderhand verscheen ze hem in haar gebreide vest en een van de zoveel rokken, veelal met een pocket van een van zijn romans onder de arm gestoken. 's Nachts vertoonde ze zich aan hem in een pluizige roze duster en dan glom haar gezicht van een of andere crème (hij had moeiteloos het voornaamste ingrediënt erin kunnen raden, al had hij de pot waaruit ze putte nooit gezien; de schapenlucht van lanoline was krachtig en onthullend) en ze schudde hem uit zijn doffe droomzware slaap met de pillen in haar hand en de vlekkerige maan genesteld in het raam achter haar ene massieve schouder.

Na een tijdje – toen zijn ongerustheid zo groot was geworden dat hij zich niet meer kon bedwingen – wist hij erachter te komen wat ze hem ingaf. Het was een pijnstillertje met een zware codeïnecompo-

nent die Novril heette. De reden dat ze hem zo zelden de ondersteek hoefde te geven was niet alleen dat hij een dieet kreeg van enkel vloeistoffen en gelatines (daarvoor, toen hij nog in de wolk zat, had ze hem intraveneus gevoed), maar ook dat Novril constipatie in de hand werkte bij patiënten die het gebruikten. Een ander en nog ernstiger bijverschijnsel was ademnood bij overgevoelige patiënten. Paul was niet bijzonder gevoelig, al was hij achttien jaar een zware roker geweest, maar zijn ademhaling was niettemin gaan *stokken*, minstens eenmaal (en misschien vaker in de nevel, zonder dat hij dat wist). Dat was de keer dat ze hem mond-op-mondbeademing had gegeven. Zoiets kon uiteraard gebeuren, maar naderhand kwam de argwaan bij hem op dat ze hem per ongeluk haast had vermoord met een overdosis. Ze wist niet zo goed wat ze aan het doen was als ze zelf meende. Dat was een van de dingen met Annie die hem bang maakten.

Hij ontdekte vrijwel gelijktijdig drie dingen een dag of tien nadat hij uit de duistere wolk tevoorschijn was gekomen. Het eerste was dat Annie Wilkes over een grote voorraad Novril beschikte (ze had in feite een groot aantal medicamenten van allerlei soort). Het tweede was dat hij aan Novril was verslaafd. Het derde was dat Annie Wilkes aan gevaarlijke krankzinnigheid leed.

5

De duisternis was aan de pijn en de onweerswolk voorafgegaan. Hij begon zich te herinneren wat er aan de duisternis zelf vooraf was gegaan, toen ze hem vertelde wat hem was overkomen. Het gebeurde kort nadat hij de traditionele vraag had gesteld van de slaper die bij zijn positieven komt en ze hem had verteld dat hij in het plaatsje Sidewinder in Colorado was. Ze voegde eraan toe dat ze al zijn acht romans minstens tweemaal had gelezen en de *Misery*-boeken, die ze het *allermooist* vond, wel vier, vijf, misschien zes maal. Het speet haar alleen dat hij ze niet vlugger schreef. Ze vertelde hem dat ze haast niet had kunnen geloven dat haar patiënt *echt die Paul Sheldon* was, nadat ze de identiteitskaart in zijn portefeuille bekeken had.

‘Waar *is* mijn portefeuille trouwens?’ vroeg hij.

‘Heb ik veilig voor je opgeborgen,’ zei ze. Haar lachje maakte ineens plaats voor een felle waakzaamheid die hem niet aanstond – het was alsof hij een gletsjerspleet ontdekte die vrijwel overgroeid was met zomerse bloemen in een vrolijk stemmend, zonnig weiland. ‘Geloof je dat ik er iets uit zou stelen?’

‘Nee, natuurlijk niet. Het is alleen...’ *Het is alleen dat de rest van mijn leven erin zit, dacht hij. Mijn leven buiten deze kamer. Buiten de pijn. Buiten dat verschijnsel dat de tijd zich lijkt te rekken als een lange roze kauwgomdraad, die een kind uit zijn mond trekt als het zich verveelt. Want zo gaat het dat laatste uur voor de pillen komen.*

‘Alleen *wat*, meneertje?’ drong ze aan en met schrik zag hij de felle blik doordringender worden. De gletsjerspleet verbreedde zich alsof er achter haar voorhoofd een aardbeving plaatsvond. Hij hoorde de constante harde wind om het huis fluiten en opeens zag hij het voor zich: ze tilde hem op, smeed hem over haar stevige schouder, waar hij bleef hangen als een jutezak over een muurtje, ze ging met hem naar buiten en kwakte hem in een berg sneeuw. Daar zou hij doodvriezen, maar voor het zover was zouden zijn benen gaan kloppen en het uitschreeuwen van de pijn.

‘Het is alleen dat mijn vader me geleerd heeft altijd mijn portefeuille in de gaten te houden,’ zei hij, verbluft dat de leugen hem zo vlot over de lippen kwam. Zijn vader had aan Paul doorgaans niet meer aandacht besteed dan hij absoluut verplicht was en hem, voor zover Paul zich herinnerde, maar eenmaal van advies gediend in zijn hele leven. Op Pauls veertiende verjaardag had zijn vader hem een condoom in folie van het merk Red Devil gegeven. ‘Doe dat in je portefeuille,’ had Roger Sheldon gezegd, ‘en als je ooit heet wordt terwijl je haar tracht te verleiden in de drive-in, neem dan eventjes de tijd tussen dat je heet genoeg bent om het te willen en te heet om nog om de gevolgen te malen, en doe dit aan. Onechte kinderen zijn er al te veel op de wereld en ik zie je liever niet op je zestiende in dienst gaan.’

Op dat moment ging Paul door: ‘Hij heeft me geloof ik zo vaak gezegd mijn portefeuille in het oog te houden, dat het erin geramd zit. Als ik je gekwetst heb, dan spijt me dat oprecht.’ Ze ontspande zich. Lachte. De gletsjerspleet sloot zich. Zomerbloemen knikten weer vrolijk. Hij fantaseerde dat hij zijn hand door dat lachje stak en niets dan flexibele duisternis ontmoette.

‘Niks gekwetst. Hij ligt op een veilige plek. Wacht – ik heb wat voor je.’

Ze ging weg en kwam terug met een kop dampende soep. Er dreven groenten in. Hij kon niet veel eten, maar at meer dan hij gedacht had. Dat leek haar plezier te doen. Terwijl hij zijn soep kreeg, vertelde ze hem wat er gebeurd was. Terwijl ze tegen hem praatte kwam het allemaal weer bij hem boven en het leek hem geen weelde te weten hoe je aan een paar verbrijzelde benen kwam, maar de manier waarop hij die kennis moest verkrijgen was verontrustend – het leek alsof hij een figuur uit een roman of toneelstuk was, een man wiens wedervaren niet als historie wordt gebracht, maar als een bedenksel, als fictie. Ze was naar Sidewinder gereden in haar wagen met vierwielaandrijving om voer voor de beesten en wat levensmiddelen te halen... en tegelijk de pockets bij Wilson’s Drug Center door te kijken – dat was de woensdag geweest, nu bijna twee weken geleden, en de nieuwe pockets kwamen altijd dinsdag binnen. ‘Ik *dacht* eigenlijk aan jou,’ zei ze, terwijl ze hem de soep in de mond lepelde en bedreven een paar druppels aan zijn mondhoek wegwiste met een servet. ‘Daarom is het zo’n raar toeval, snap je wel? Ik hoopte dat *Misery’s kind* er eindelijk als pocket zou zijn, maar mooi niet.’

Er was een sneeuwstorm op til geweest, zei ze, maar tot twaalf uur ’s middags hadden de weervoorspellers beweerd dat de bui vast naar het zuiden zou afslaan, naar New Mexico en de Sangre de Christos.

‘Ja,’ zei hij en het schoot hem weer te binnen: Ze beweerden dat die bui zou afdraaien. Anders was ik niet weggereden. Hij trachtte zijn benen te verplaatsen. Het gevolg was een gruwelijke pijscheut en hij kermde.

‘Doe dat niet,’ zei ze. ‘Als je die benen van jou aan de praat helpt, Paul, krijg je ze niet meer stil... en ik kan je de eerste paar uur geen pillen meer geven. Ik geef je toch al te veel.’

Waarom lig ik niet in het ziekenhuis? Dat was kennelijk de vraag die gesteld moest worden, maar hij wist niet of ze een van beiden de vraag gesteld wilden hebben. Nog niet, in ieder geval. ‘Ik was nog niet bij die kruidenier binnen of Tony Roberts zegt tegen me dat ik wel mocht opschieten, als ik thuis wilde wezen voor de bui losbarstte en ik zei...’

‘Hoe ver zijn we van die plaats af?’ vroeg hij.

‘Een eind,’ zei ze vaag en keek opzij het raam uit. Er viel een zonderlinge stilte en Paul werd bang voor wat hij op haar gezicht zag: hij zag er namelijk niets op, het zwarte niets van een gletsjerspleet ontstaan in een bergweide, een duisternis waar geen bloemen op groeiden en waarin je een diepe val kon maken. Hij zag het gezicht van een vrouw die op dat ogenblik losgeslagen was van alle levenssituaties en herkenningpunten in haar bestaan, een vrouw die niet alleen de herinnering vergeten was die ze had willen ophalen, maar het herinneren als zodanig. Hij had eens een rondleiding gehad door een psychiatrisch ziekenhuis – het was jaren geleden geweest, toen hij onderzoek deed voor *Misery*, het eerste van de vier boeken die de laatste acht jaren zijn voornaamste bron van inkomsten waren geweest – en daar had hij die oogopslag gezien... of beter uitgedrukt het ontbreken van die oogopslag. De term die ervoor stond was *catatonie*, maar wat hem bang maakte had niet zo’n zorgvuldige benaming – het ging meer om een vage vergelijking: het was alsof haar gedachten ongeveer waren geworden zoals hij zich haar lichaam had voorgesteld: massief, vezelachtig, zonder kanalen, zonder beschikbare ruimte.

Maar haar gezicht klaarde op. Het denken leek erin terug te stromen. Het drong dadelijk tot hem door dat *stromen* er wel een beetje naast was. Ze liep niet vol als een vijver of een strandgeul; ze warmde op. *Ja... ze warmt op als een elektrisch apparaat. Een broodrooster misschien of een elektrische deken.*

‘Ik zeg tegen Tony: “Die bui trekt naar het zuiden.”’ Ze sprak aanvankelijk traag, als beneveld, maar even later begon haar stem in een normaal ritme te komen en een normale helderheid van spreken te krijgen. Hij was inmiddels evenwel op zijn hoede. *Alles* wat ze zei was een beetje vreemd, een beetje excentriek. Terwijl hij Annie aanhoorde was het alsof hij naar een liedje luisterde dat in een verkeerde toonaard werd gespeeld. ‘Maar hij zegt: “Hij is van gedachten veranderd.” “Potverdikkeme!” zeg ik. “Dan stijg ik te paard en ga ervandoor.”’

‘Ik zou maar in het dorp blijven, juffrouw Wilkes,’ zegt hij. “Ze beweren nou op de radio dat het noodweer wordt en geen mens heeft erop gerekend.”

Nou ja, ik *moest* vanzelfsprekend terug – wie moest er anders de

beesten voeren? De Roydmans zijn mijn naaste burens en die wonen hier kilometers vandaan. Ze mogen me trouwens niet bij Roydman.'

Ze keek hem met listige blik aan bij die laatste opmerking en toen hij daarop niet inging, tikte ze bazig met de lepel.

'Genoeg?'

'Ja, ik ben vol, bedankt. Dat was lekker. Heb je veel beesten?'

Want, dacht hij al, *als je veel beesten hebt zul je toch op hulp aangewezen zijn*. 'Hulp' was het woord waar het om draaide. Het leek hem zonder meer het beslissende woord en hij had al gezien dat ze geen trouwring droeg.

'Niet zoveel,' zei ze. 'Een stuk of zes legkippen. Twee koeien. En Misery.'

Hij knipperde met de ogen.

Ze lachte. 'Je vindt het zeker niet aardig van me dat ik een zeug heb vernoemd naar die dappere mooie vrouw die jij bedacht hebt. Maar zo heet ze nou eenmaal en ik heb het echt niet minachtend bedoeld.' Ze dacht na en voegde eraan toe: 'Het is zo'n lief beest.' En de vrouw trok haar neus op en even *werd* ze een zeug tot en met de borstelige haren die op haar kin groeiden. Ze maakte een varkensgeluid: '*Whoink! Whoink! Whuh Whuh-WHOINK!*'

Paul keek haar met grote ogen aan.

Het ontging haar; ze dwaalde al weer weg met doffe wezenloze blik. Haar ogen weerspiegelden niets behalve de lamp op de nachtafel, tweemaal weerkaatst, flauw in elk oog staand.

Even later schokte ze en zei: 'Ik was zo'n zeven kilometer onderweg toen het begon te sneeuwen. Het ging vlug – dat heb je hier altijd als het eenmaal begint. Ik kroop langs de weg met mijn lichten aan en toen zag ik jouw wagen naast de weg liggen, op de kop.' Ze keek hem afkeurend aan. 'En *jij* had je lichten niet aan.'

'Ik werd erdoor overrompeld,' zei hij en herinnerde zich op dat moment alleen dat hij overrompeld was. Hij herinnerde zich nog niet dat hij ook behoorlijk dronken was geweest. 'Ik stopte,' zei ze. 'Op een klimmend stuk weg had ik het misschien niet gedaan. Niet erg christelijk, weet ik wel, maar er lag al haast een decimeter sneeuw op de weg en al heb je vierwielaandrijving, je weet maar nooit of je weer op gang komt als de vaart er eenmaal uit is. Dan kun je beter denken: Ze zullen er wel uit gekomen zijn, hebben vast

wel een lift gekregen, enzovoort, enzovoort. Maar ik was boven op de derde heuvel, voorbij de Roydmans en je hebt daar een heel stuk vlakke weg. Dus zet ik 'm aan de kant en ik was nog niet uitgestapt of ik hoorde gekreun. Dat was *jij*, Paul.'

Ze grijsde hem vreemd moederlijk toe.

Voor het eerst brak de gedachte door in Paul Sheldons geest:

Ik zit hier flink in de nesten. Die vrouw is niet goed snik.

6

Ze kwam naast hem zitten in die kamer, die wel de logeerkamer zou zijn en bleef zo'n twintig minuten doorpraten. Terwijl zijn lichaam de soep verteerde, kwam de pijn in zijn benen weer opzetten. Hij dwong zich aandacht te geven aan wat ze zei, maar dat lukte niet helemaal. Zijn geest was in twee richtingen gaan denken. Aan de ene kant luisterde hij naar wat ze vertelde: dat ze hem uit het wrak van zijn Camaro '74 had getrokken – dat was de kant waar de pijn klopte en schrijnde alsof een paar oude versplinterde palen begonnen te glinsteren en schitteren tussen de opslaande golven van het afgaand tij. Aan de andere kant zag hij zich in Hotel Boulderado zijn nieuwe roman voltooien waarin Misery Chastain – de hemel zij dank – geen rol meer speelde.

Hij had diverse redenen om niet meer over Misery te schrijven, maar één ervan stak ver boven de andere uit, die was spijkerhard en onontkoombaar. Misery – de hemel zij grotelijks geprezen – was eindelijk dood. Ze was vijf bladzijden voor het slot van *Misery's kind* de pijp uit gegaan. Geen droge ogen meer in huis, toen *dat* was gebeurd, met inbegrip van Pauls eigen ogen, al was het vocht dat uit zijn traanbuizen druppelde het gevolg van een hysterische schaterlach.

Terwijl hij zijn laatste boek, een eigentijdse roman rondom een autodief, voltooide, had hij zich het typen van de slotzin uit *Misery's kind* herinnerd: 'En Ian en Geoffrey verlieten tezamen het kerkhof van Little Dunthorpe, vastbesloten hun leven weer op te bouwen.' Tijdens het schrijven van die zin had hij zo hardnekkig moeten giechelen, dat hij moeite had de goede toetsen aan te slaan en herhaaldelijk terug moest. Goddank dat er correctielinten waren. Hij had er EINDE onder getypt, had als een gek door de kamer gedanst – die-

zelfde kamer in Hotel Boulderado – en had geschreeuwd *Eindelijk vrij! Eindelijk vrij! Grote goden, ik ben eindelijk vrij! Die stomme trut is eindelijk afgepeigerd!*

De titel van zijn nieuwe roman was *Snelle wagens* en hij had niet gelachen toen die klaar was. Hij was nog even achter de schrijfmachine blijven zitten en had gedacht *Wie weet heb je daarnet de American Book Award van volgend jaar gewonnen, jongen*. En daarna had hij ‘– een kneuzinkje aan je rechterslaap, maar dat had niks om het lijf. Maar je benen... ik zag het direct, al begon het donker te worden, dat je benen er niet best aan – ’

– de telefoon van de haak genomen en een fles Dom Pérignon naar zijn kamer laten komen. Het was hem bijgebleven dat hij, wachtend op de fles, heen en weer had gebeend door de kamer waar hij sedert 1974 al zijn boeken had voltooid; hij wist nog dat hij de kelner een biljet van vijftig dollar als fooi had gegeven en hem naar het weerbericht had gevraagd; hij wist ook nog dat de glimmende kelner, grinnikend en een beetje overdonderd gezegd had dat de buien die op dat ogenblik hun kant uit kwamen, wel naar het zuiden zouden afbuigen, naar New Mexico. Hij voelde nog hoe koud die fles was geweest, hij hoorde nog de zachte *plop!* van de kurk die hij losdraaide. Het was alsof hij de droge en even wrange smaak van zijn eerste glas nog proefde. Hij had zijn reistas opengemaakt en het vliegtuigticket naar New York bekeken. Hij wist nog dat hij plotse-ling, in een opwelling, besloot –

‘– dat ik je beter meteen mee naar huis kon nemen! Ik heb me zowat vertild om je in de pick-up te krijgen, maar ben een forse vrouw – zoals je misschien wel gezien hebt – en ik had een stapel dekens achterin liggen. Ik kreeg je in de auto en heb je lekker ingestopt en veel licht was er niet meer, maar ik vond toen al dat je me zo *bekend* voorkwam! Ik dacht, wie weet –’

– de oude Camaro uit de parkeergarage te halen en niet het vliegtuig te nemen, maar naar het westen te rijden. Wat wachtte hem in New York, verdomme? Zijn stadsappartement onbewoond en somber, ongastvrij en wie weet was er ingebroken. *Val maar dood*, dacht hij en nam nog een glas champagne. *Naar het westen, jongen, naar het westen!* Het idee was krankzinnig genoeg geweest om zinvol te lijken. Niets meenemen dan een stel schone kleren en zijn –

‘– tas die ik vond. Heb ik ook maar in de wagen gekwakt en verder zag ik niks liggen en ik was zo bang dat je onder mijn handen zou sterven en dus heb ik ouwe Bessie flink op de staart getrapt en ik kreeg je –’

– manuscript van *Snelle wagens* en de route naar Vegas of Reno te nemen, wie weet zelfs naar de stad van de Engelen. Hij wist nog best dat het hem aanvankelijk toch wel een zot idee had geleken, een tocht die de vierentwintigjarige knaap, die hij geweest was toen hij zijn eerste roman had verkocht, gemaakt kon hebben, maar niet de man van nu, die twee jaren tevoren veertig was geworden. Na nog een paar glazen champagne had het helemaal geen zot idee meer geleken. Het had integendeel iets nobels, iets van een odyssee in het onbekende, een manier zich weer aan de werkelijkheid aan te passen na het fictieve terrein van de roman. En zo was hij –

‘– opeens buiten westen! Ik wist dat je dood zou gaan... ik bedoel, ik wist het *zeker!* En toen heb ik je portefeuille uit je achterzak getrokken en je rijbewijs ingekeken en ik zag de naam Paul Sheldon staan en toen dacht ik: da’s nou ook toevallig, maar de foto op het rijbewijs leek *ook* op jou en toen kreeg ik het zo benauwd dat ik aan de keukentafel moest gaan zitten. Ik dacht dat ik van mijn stokje zou gaan. Later kwam het bij me op dat de *foto* ook wel toeval kon zijn – die pasfoto’s lijken vaak toch zo slecht – maar ik vond je kaart van de Schrijversbond en die van de PEN en toen wist ik zeker dat je –’

– in moeilijkheden geraakt zodra het begon te sneeuwen, maar veel eerder was hij al uitgestapt bij de Boulderado bar en had George twintig dollar gegeven om hem een tweede fles Dom te leveren en die had hij opgedronken terwijl hij over de I-70 de Rockies in reed onder een lucht die grauwig zag als een kanon. Ergens oostelijk van de Eisenhower tunnel was hij afgeslagen van de tolgeweg, want de wegen waren schoon en droog, het slechte weer zou afbuigen naar het zuiden, verdraaid, waarom niet, en eigenlijk kreeg hij de zenuwen van die rottunnel. Hij had een oud bandje van Bo Diddley in de cassette recorder onder het dashboard afgespeeld en geen radio aangezet voor de Camaro serieus begon te slippen en te glijden en het tot hem doordrong dat het geen overkomend buitje van verderop was, maar menens. Misschien was dat zware weer naderhand toch niet

naar het zuiden afgebogen. Die storm kwam misschien recht op hem af en wie weet zat hij al zwaar in de moeilijkheden

(zoals je nu in de moeilijkheden zit)

maar hij was net dronken genoeg geweest om te geloven dat hij er met zijn wagen wel door zou komen. In plaats van in Cana te stoppen en onderdak te zoeken was hij doorgereden. Hij herinnerde zich dat de namiddag in een dof grijze chroomlens veranderde. Hij herinnerde zich dat de invloed van de champagne uitgewerkt raakte. Hij herinnerde zich dat hij naar voren had gereikt om zijn sigaretten te pakken en op dat moment raakte hij in zijn laatste slip en trachtte eruit te komen, maar het werd steeds erger. Er volgde een doffe slag en daarna waren de wereld boven hem en die onder hem van plaats verwisseld.

Hij had –

‘ – *gegild!* En zodra ik je hoorde gillen wist ik dat je het zou overleven. Stervenden gillen haast nooit, daar hebben ze de kracht niet toe. Zal ik niet weten. Ik nam me voor je tot doorleven te *dwingen*. Ik heb een stuk of wat van mijn pijnpillen genomen en in je mond gestopt. Daar ben je op ingeslapen. Toen je wakker werd en weer begon te gillen, heb ik je er nog een stuk of wat gegeven. Je hebt een tijd koorts gehad, maar daar wist ik wel weg mee. Keflex heb ik je gegeven. Je hebt een paar maal op het randje gelegen, maar dat hebben we nou gehad, neem ’t van me aan.’ Ze stond op. ‘En nou moet je rusten, Paul. Je moet weer op krachten komen.’

‘Ik heb pijn aan mijn benen.’

‘Ja, dat wil ik wel geloven. Over een uur mag je je medicijnen hebben.’

‘Nu, alsjeblieft.’ Hij schaamde zich te bedelen, maar hij kon niet anders. Het tij was laag en de palen stonden daar kaal en met scherpe punten, dingen die je niet kon negeren, maar waarmee je je ook geen raad wist.

‘Over een uur.’ Ferm. Ze ging naar de deur met de lepel en de soepkop in één hand.

‘Wacht even!’

Ze keerde zich om en keek hem aan met liefdevolle, maar ook strenge blik. Die blik beviel hem niet. Totaal niet.

‘Je hebt me twee weken geleden uit de wagen getrokken?’

Ze zag er weer wazig en ook geprikkeld uit. Later zou hij merken dat haar tijdsbesef niet al te best was.

‘Zo ongeveer.’

‘En ik was bewusteloos?’

‘Haast al die tijd.’

‘Wat heb ik gegeten?’

Ze keek hem onderzoekend aan.

‘I.v.,’ zei ze kortaf.

‘I.v.?’ zei hij en ze vatte zijn stomme verbazing op als onwetendheid.

‘Ik heb je intraveneus gevoed,’ zei ze. ‘Door slangen. Daar komen die wonden op je armen vandaan.’ Ze staaarde hem aan met een blik die opeens een lusteloze peinzende indruk maakte.

‘Je hebt je leven aan mij te danken, Paul. Ik hoop dat je daaraan denkt. Ik hoop dat je het niet vergeet.’

Ze ging de kamer uit.

7

Het uur ging voorbij. Hoe dan ook, het uur ging ten slotte toch voorbij.

Hij lag in bed tegelijk te rillen en te zweten. Uit de andere kamer kwamen eerst de klanken van *MASH* met Hawkeye en Hot Lips en vervolgens de diskjockeys op WKRP, het luidruchtige stapelgekke radiostation Cincinnati. De stem van een omroeper kwam door, prees Ginsu-messen aan, gaf een telefoonnummer door en deelde de luisteraars van Colorado die hunkerden naar een set Ginsu-messen, mee dat de medewerkers wachtten aan de telefoon.

Paul Sheldon wachtte ook.

Ze kwam precies op tijd binnen, terwijl de klok in de andere kamer acht sloeg, en ze had twee capsules en een glas water bij zich.

Hij werkte zich gretig op zijn ellebogen omhoog, terwijl ze op het bed ging zitten.

‘Ik heb *eindelijk* je laatste boek gekregen. Twee dagen geleden,’ deelde ze mee. Er rinkelde ijs in het glas, het geluid maakte hem dol. ‘*Misery’s kind*. Ik vind het schitterend... Het is net zo mooi als alle vorige. Mooier. Dit is het mooiste!’

‘Dank je,’ kon hij nog uitbrengen. Hij voelde het zweet op zijn voorhoofd staan. ‘Toe nou... mijn benen... zo’n pijn...’

‘Ik *wist* dat ze met Ian zou trouwen,’ zei ze met een dromerige glimlach, ‘en ik denk dat Geoffrey en Ian weer vrienden zullen worden, later. *Is dat zo?*’ Maar op slag zei ze: ‘Nee, niet vertellen. Ik wil er zelf achter komen. Ik wil er lang over doen. Het duurt altijd zo’n tijd voor er weer een nieuwe komt.’

De pijn bonkte in zijn benen en trok een knijpende band rondom zijn kruis. Hij had zich daar beneden betast en het leek hem dat zijn bekken intact was, al voelde het vreemd en verdraaid aan. Onder zijn knieën leek er *niets* intact te zijn. Hij weigerde te kijken. Hij zag de verwrongen bultige vormen afgetekend onder het beddengoed en dat was genoeg.

‘Toe, juffrouw Wilkes... De pijn...’

‘Zeg maar Annie. Doen al m’n vrienden.’

Ze gaf hem het glas. Het was koel en met vocht bepareld. De pillen hield ze vast. De pillen in haar hand waren het tij. Zij was de maan en ze had het tij gebracht dat de strandpalen ging bedekken. Ze bewoog ze naar zijn mond, die hij dadelijk liet openvallen... en trok ze weer terug.

‘Ik ben zo vrij geweest in je tas te kijken. Dat vind je toch niet erg?’

‘Nee. Nee, natuurlijk niet. De medicijnen...’

De zweetdruppels op zijn voorhoofd voelden afwisselend heet en koud aan. Ging hij nu schreeuwen? Hij dacht eigenlijk van wel.

‘Ik zie dat er een manuscript in zit,’ zei ze. Ze had de pillen in haar rechterhand, die ze nu traag liet kantelen. Ze vielen in haar linkerhand. Zijn ogen volgden ze. ‘Het heet *Snelle wagens*. Da’s vast geen *Misery*-boek.’ Ze keek hem aan met een zekere afkeuring – maar zoals eerder speelde er liefde doorheen. Het was een *moederlijke* blik. ‘Geen wagens in de negentiende eeuw, geen snelle, geen andere!’ Ze giechelde om haar grapje. ‘Ik ben ook zo vrij geweest het door te bladeren... Je vindt het echt niet erg?’

‘Toe nou,’ kermde hij. ‘Nee, maar toe nou...’

Haar linkerhand kantelde. De pillen gingen rollen, stokten en vielen terug in haar rechterhand met licht tikkend geluid.

‘En als ik het lees? Zou je het erg vinden dat ik het lees?’

‘Nee...’ Zijn botten waren verbrijzeld, zijn benen zaten vol zwe-

rende wonden van glasscherven. ‘Nee...’ Hij toonde iets wat een lachje was, hoopte hij. ‘Nee, natuurlijk niet.’

‘Want ik zou zoiets nooit zonder je toestemming durven doen,’ zei ze in volle ernst. ‘Daarvoor heb ik te veel respect voor je. Eerlijk gezegd, Paul, ik hou van je.’ Ze kreeg plotseling een donkerrode alarmerende kleur. Een van de pillen viel uit haar hand op de deken. Paul greep ernaar, maar zij was vlugger. Hij kreunde, maar dat ontging haar; zodra ze de pil te pakken had werd ze weer wazig en staarde naar het raam. ‘Je *geest*,’ zei ze. ‘Je *creativiteit*. Dat is al wat ik bedoelde.’

In wanhoop, niet in staat iets anders te bedenken, zei hij: ‘Weet ik. Je bent mijn grootste fan.’

Deze keer warmde ze niet alleen op, ze *lichtte* op. ‘Precies!’ riep ze. ‘Dat is het *nou net!* En je zou het niet erg vinden als ik het in die geest las, hè? Die geest van liefhebbende fan. Ook al vind ik je andere boeken niet zo mooi als de *Misery*-verhalen?’

‘Nee,’ zei hij en kneep zijn ogen dicht. *Nee, je mag papieren hoedjes van de pagina’s vouwen als je wilt, maar... ik sterf hier...*

‘Je bent *goed*,’ zei ze teder. ‘Dat *wist* ik wel. Dat *wist* ik door alleen maar je boeken te lezen. Iemand die *Misery Chastain* kon bedenken, eerst bedenken en dan tot *leven* brengen, kon niets anders zijn.’

Haar vingers staken opeens in zijn mond, onthutsend intiem, op een smerige manier welkom. Hij zoog de pillen van tussen de vingers en slikte ze door nog voor hij morsend en onhandig het glas water naar zijn mond bracht.

‘Net een baby,’ zei ze, maar hij zag haar niet, want hij hield zijn ogen nog dicht en voelde er nu tranen achter prikken. ‘Maar *goed*. Er is zoveel dat ik je wil vragen... zoveel dat ik wil weten.’

De veren kraakten toen ze opstond.

‘We zullen hier heel gelukkig zijn,’ zei ze en al trof het afgrijzen zijn hart als een bliksemschicht, nog deed Paul zijn ogen niet open.

8

Hij was op drift. Het tij kwam opzetten en hij dreef mee. De tv was een poosje te horen in de andere kamer en daarna niet meer. Nu en dan sloeg de klok en hij trachtte de slagen te tellen, maar raakte telkens in de war.

I.v. Door slangen. Daar komen die wonden op je armen vandaan.

Hij werkte zich op één elleboog overeind, tastte gejaagd naar de lamp en kreeg hem ten slotte aan. Hij bekeek zijn armen en aan de binnenkant van zijn ellebogen zag hij wegtrekkende en in elkaar overgaande tinten donkerrood en oker en in het midden van elke kneuzing een gat vol zwart bloed.

Hij ging weer liggen, starend naar de zoldering, luisterend naar de wind. Hij bevond zich hartje winter dicht bij de kam van de Rocky Mountains in het huis van een vrouw die niet goed bij haar hoofd was, een vrouw die hem met intraveneuze druppels had gevoed, terwijl hij bewusteloos was, een vrouw die blijkbaar over een eindeloze voorraad verdovende middelen beschikte, een vrouw die niemand had verteld dat hij hier was. Het waren belangrijke gegevens, maar het begon tot hem door te dringen dat iets anders nog belangrijker was: het tij liep al weer af. Hij begon te wachten op het geluid van de wekker boven. Die zou nog lang niet aflopen, maar voor hem was het tijd te gaan wachten tot het tijd zou zijn.

Ze was gek, maar hij had haar nodig.

O, *wat zit ik in de nesten* dacht hij, met nietsziende blik naar de zoldering starend, en hij kreeg al weer zweetdruppeltjes op zijn voorhoofd.

9

De volgende ochtend bracht ze hem weer soep en zei dat ze veertig bladzijden had gelezen in wat ze zijn ‘manuscriptboek’ noemde. Ze deelde hem mee dat ze het niet zo goed vond als zijn andere boeken.

‘Het is moeilijk te volgen. Het springt maar heen en weer in de tijd.’

‘Techniek,’ zei hij. Hij was ergens tussen pijn en geen pijn en kon daardoor wat beter zijn gedachten bepalen tot wat ze zei. ‘Techniek, meer is het niet. Het onderwerp... het onderwerp dicteert de vorm.’ Vaag veronderstelde hij dat dergelijke slimmigheidjes van het vak haar belangstelling hadden, haar zouden boeien. Hij wist maar al te goed hoe geboeid de deelnemers aan de schrijversworkshops waren geweest, als hij een lezing voor hen hield in vroegere jaren. ‘De geest van die jongen is in de war, snap je, en dus...’